

1909
N:o 9

**HUONESISUSTUKSIA
RAKENNUSTAIDETTA
MAALAUSTA JA KUVAN-
◇ ◇ ◇ VEISTOA ◇ ◇ ◇
TAIDETEOLLISUUTTA**

8:s
vuosikerta

**Suurin valikoima
Taideteollisuusesineitä**
kuparista, messingistä,
bronsista, raudasta,
kristallista, porsliinista
ja fajansista
**G. F. STOCKMANN
OSAKEYHTIÖLLÄ
= HELSINGISSÄ =**

TOIMITUS:
EINO SCHRODERUS, TYINE KOLINEN, y. m.
Toimituspaikka ja konttori: Huvilakatu 5,
puh. 6 44, avoinna 4-6 i. p. — Posti-
osoite: Suomen Teollisuuslehden Kotitaide.
Kotitaiteen Ilmoitustoimisto: Fredrikink. 39,
puh. 30 82. — Tilaushinta 9 mk. — Ilmes-
tyy 12 num. vuodessa vähintään 30 kuva-
liitteen seuraamana

5 Herman Lindell 5
ERITYISLIIKE
Taiteilija- ja
piirustusaineita
5 I. Henrikink. 5
5 HELSINKI 5

Hietalahden Osakeyhtiö
Helsingissä Hietalahden rannan ja
Nuoranpunojankadun kulmassa
Puhelimet 48 ja 5 11.

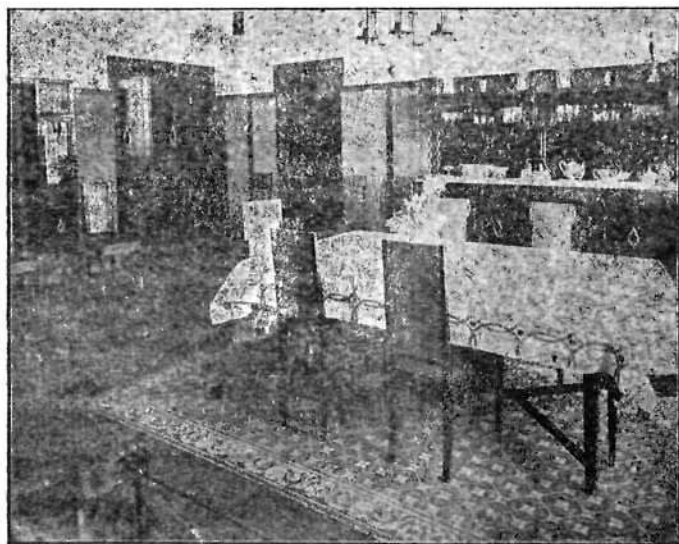
Koriste ja verhoilupajat.
Mattoja, Uufimia, Rautasänkyjä,
Korihuonekaluja, y. m.

Huonekalu-näyttely Aleksanterink. 13.
Lundqvistin liikepalatsissa.
Puhelin 37 84.

S. WUORIO **MAA-LARILIIKE JA**
Unioninkatu 30 **TAPETTIKAUPPA**
HELSINKI

Helsingin Sementti & Asfalttiliike
tekee asfaltti-, sementti- ja rautabetonitöitä.
— Täydellisiä kustannusarvioita maksutta. —
Tehtaankatu 22. Puhelin 40 03.

R. MELLIN
KULTASEPPÄ
Valmistaa kaikellaista
kulta- ja hopeasepäntöitä.

N. BOMAN'IN
Höyrypuusepäntehtas

◆ ————— TURKU ————— ◆

Näyttelyhuoneistot:

HELSINGISSÄ: Mikonkatu 4.
TURUSSA: Linnankatu 47.
VIIPURISSA: Katarinankatu 6.
PIETARISSA: Nadeschdinskaja 17.
MOSKOVASSA: Petroffka 10.

Tehtaat:

TURUSSA
ja
KUOPIOSSA.

KÄSINMAALATTU POSTIKORTTI JAPANISTA.

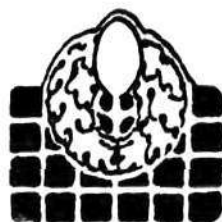
MUUTAMA SANA JAPANILAISESTA TAITEESTA.

Japanilainen taide on löytänyt länsimaista niin hyvin innokkaita ihailijoita ja jäljittelijöitä, kuin ankaria ja väärinymmärtäviä arvostelijoita. Se taide vapautuu sitovista akateemisista kaavoista, se omaa kyvyn tarttua kiinni liikkeiden hetkelisiin vaikutelmiin, se ikäänkuin pysäyttää linnun lennosta, puun myrskyltä, liihoittelevan perhosen, ilman että liikkeiden illusionit häiriintyvät. Juuri tuo puoli tässä taiteessa eniten miellyttää. Tuon hymyilevän kansan, noiden naivien ja iloisten, ja kuten sanotaan suruttomien ihmisten taide on *harmoonista heidän luonteensa kanssa. Auringonpaistetta uhkuavan mielialan huomaa kaikkialla; siksipä se vaikuttaakin länsimaalaiseen niin vapauttavasti ja elähyttävästi. Omasta maastaan ja omasta kansastaan japanilaiset ottavat aiheensa maalatessaan ja piirtäessään solisevia purojaan, vehreitä maisemiaan sinikuultavine taivaineen ja sinipunertavilta hohtavia vuoren huippujaan. He ovat luononmukaisia kuvatessaan eläimiä, kasveja ja liikkeitä, heillä on mielikuvitusta ja muotorik-kautta, mutta heillä ei ole minkäänlaista perspektiiviä, tuntevat puutteellisesti ihmisruumiin sekä käyttävät väärin valoja ja varjoja. Eipä kuitenkaan taiteilijan tarvitse olla viaton näistä puut-*

teista. Onhan sille sallittua vapautua erityisistä pikkuseikoista kun sen päämääränä on luoda oleellista ja karakteristista. Japanilainen ei tahdo valokuvata vaan luoda karakteristista.

Joku aika sitten oli japanilainen taide yksinomaan aristokratian hallussa. Sitä harjoittivat vain jotkut perheet. Mutta 18:nneen vuosisadan lopulla perustivat „työläistäistelijat“ kansan keskuudessa koulun, missä kuvattiin sitä elämää, mikä heidän ympärillään liikkui. Vasta näiden taiteilijoiden kautta on muukalainen saattanut tutustua japanilaiseen taiteeseen. Samoin kuin erityiset teollisuushaarat ovat harjoittajilleen erikoisaloina, niin on myös taide Japanissa yksilöihin nähden; s. t. s., että jokaisella taiteilijalla on omat erikoisaiheensa, niin että joku saattaa koko ikänsä maalata kurkia, joku kukkia ja joku taas maisemia j. n. e. Siitä muodostuu siten jonkunlainen käsiteollisuus, taide-teollisuus, jolla on dekoratiivni huomattavana päämääränä. Suurempiin luomiin puuttuu japanilaisilta sensijaan kykyä. Vielä koskaan eivät he ole voineet historiallisella näyttämöllä luoda eloa jälkimaailmalle. Japanilainen taide „on suuri pienissä asioissa, mutta pieni suurissa asioissa“.

A.

KÄSINMAALATTUJA POSTIKORTTIA JAPANISTA.

MUISTOJA JA VAIKUTELMIA JAPANISTA.

Wladiwostokista voi matkustaa kahta eri tietä Japaniin. Joko suoraan Japanin meren yli *Tsuruga*'an, joka sijaitsee pääsaarella Nippon tai Nagasakiin, joka on *Kiüsiu* saarella. Edellinen tie on lyhyempi ja kestää tavallisesti 48 tuntia. Molempiin seutuihin välittävät liikettä sekä japanilaiset, että venäläiset höyrylaivat ja minä valitsin luonnollisesti japanilaisen laivan nimeltä *Hozun-Moru*, mikä kaikissa suhteissa oli ensiluokan laivoja. Kellon 12 lyödessä (japanilaiset ovat hyvin täsmällisiä) irtautui laiva rannasta muutamien japanilaisten naisten viittoillessa viimeisiä hyvästejään omaisilleen ja synnyinmaalleen. Kun olimme jättäneet sataman tulimme ärjyväälle merelle, joka ei vielä ollut ennättänyt rauhoittua kaksi päivää raivonneiden *itätuulten* jälkeen. Laiva alkoi keinua arveluttavasti ja tuskin oli päivällinen syöty, kun useimmat matkustajista alkoivat kiiruhtaa makuusijoilleen jotta, jos mahdollista, voisivat välttää merikipua. Koko matkan myrskysi merellä ja kun vihdoin myöhään illalla näimme Japanin rannikon hämmöittävästi etäällä horisontilla, kiitti monikin matkustaja jumalaansa, että merimatka pian oli lopussa.

Kaupunki *Tsuruga* sijaitsee syvän, kahden puolen korkeiden vuorten ympäröimän lahden rannalla. Se on aivan nuori kaupunki. Vasta venäl. japanil.

sodan jälkeen on se saanut kaupungin oikeudet. Sentähden sillä onkin aivan japanilainen leima kun ei sitä vielä ole ennätetty europalaiistuttaa. Kun kaupungilla ei ole satamaa noudettiin meidät matkustajat matkakapineinemme pienemmällä höyryaluksella rantaan. Tullitarkastus toimitettiin nopeasti, se näet tehdään ainoastaan silloin jos matkustajalla on mukanaan sokeria tai tupakkaa. Tullihuoneen edustalla oli keräytynyt suuri joukko ihmisiä, jotka katselivat meitä kuin olisimme olleet mitään ihmeellisiä eläimiä. He tekivät huomautuksensa ääneen, mikä meistä tuntui hyvin hullulta kun he nauroivat ääneen. Koska juna ei lähtenyt Yokohamaan ennenkuin muutaman tunnin päästä päätimme me kukin ottaa *rikshan*¹ ja ajaa kaupunkia katsomassa. Kadut ovat yleensä 5 à 7 metriä leveät ja niitä reunustavat matalat tavallisesti 2 kerroksiset puutalot, joiden alin kerros on avoin kadulle ja puutarhaan päin. Alakerrassa on tavallisesti vaan kaksi huonetta, yläkerrassa on makuuhuone. Japanilaisten rakennusten ulkoasu ei juuri herätä mielenkiintoa, talot kun ovat rakennetut laudoista ja päreistä. Katot vaikuttavat sängen hauskoilta, mutta ovat suhteettoman raskaat

¹ 2 pyöräinen yhden hengen ajoneuvo, jota mies vetää.

runkoon verraten. Talot ovat rakennetut maassa lepääville kiville, joita päällipuolelta on hiukan syvennetty. Avonainen osa talosta peitetään öiksi puukaihtimilla, jotka taas päiviksi työnnetään syrjään. Huoneet taas eroitetaan toisistaan suurilla paperikaihtimilla, jotka kulkevat katossa ja lattiassa pitkin rakoja. Lattiat ovat katetut paksuilla — matoilla, Portaina yläkertaan on tikapuu. Paras huone on aina talon takaosassa ja viettää puutarhaan päin. Nuo puutarhat usein ovat aivan pienoiskokoa. Olen nähnyt niinkin pieniä, jotka eivät olleet paria m² suurempia ja kuitenkin niissä kasvoi sekä puita että kukkia. Huoneiden sisus tekee tyhjän ja kolkon vaikutuksen siksi, etteivät japanilaiset käytä huonekaluja, joihin me europalaiset olemme tottuneet. Pienen jonkun tuuman korkuisen pöydän saattaa joskus tavata, mutta tavallisesti syödään lattialla. Sänkyjen asemasta käytetään pumpulipeitteitä, jotka öiksi kannetaan sisälle.

Kun korkeudesta katsoo tätä kaupunkia tekee se yksitoikkoisen vaikutuksen. — Näin ei kuitenkaan ole kaikkien Japanin kaupunkien laita. — Ei yhtään tornia ei mitään mikä kohoisi korkeuteen. Ei muuta näe kuin pitkiä, matalia olki- ja tiilikattojen muodostamia viivoja. Eipä edes buddhalaisten

KÄSINMAALATTU POSTIKORTTI JAPANISTA.

temppelien katotkaan kohoaa sanottavasti muita korkeammalle. Niiden kaariviivat ovat hienot ja sirot, mutta eivät erityisesti imponeeraa!

Mutta kaikki on niin uutta ja ihmeellistä, että mielenkiinto pysyy vireillä koko ajan. Kaikki on niin erilaista kuin mitä ennen on tottunut ympärillään näkemään, ihmisten puvut, heidän liikkeensä. Tuntuu ikäänkuin saapuneensa johonkin satujen maahan ja vielä ihmeellisemmältä tuntuu kun hämärä saapuu ja paperilyhdyt sytytetään. Kadut lepäävät miltei kokonaan pimeinä, koska värilliset paperilyhdyt eivät voi valaista enempää kuin pienen osan ympäriltään. Kuuluu sieltä täältä kuin ihmiset laahustaisivat itseään eteenpäin. Tuon äänen synnyttävät heidän raskaat puusandaalinsa, joita he raskaasti laahaavat pitkin maata. Alkaa rapina ja korskuminen kaduilla. — Japanilaisen miehen vakinaisena pukuna on lyhythihainen paita, vyö kupeilla, löysä takki (kimono), joka uumalta sidotaan kapealla vyöllä, lyhyet sukat, joissa on isoavavasta varten eroitettu osa. Mitä taas japanittaren pukuun tulee on se löysä kimono kuten miehellä ja joka sidotaan ensin kapeammalla vyöllä ja sen päällä kannetaan suurempaa vyötä, mikä on japanilaisen naisen puvussa arvokain koriste. Alinna käyttävät he pientäesiliinaa lanteillaan. Naiset omistavat erikoista huolta tukkansa laittamiseen. Heidän kampansa ja hivusneulansa ovat tehdyt kilpikonnanluusta, koralleista tai muista kallisarvoisista aineista. Joka mielellään tahtoo nähdä kauniita naisia — älköön matkustako Japaniin. Muutamia loistavia poikkeuksia tietysti tapaa, mutta ylipäänsä on rahvaalla leveät kasvot, suuret silmät ja litteä nenä. Pää näyttää luonnottoman isolta ruumiiseen verraten, sen vaikuttaa ehkä tukkakin. Japanilainen nainen ei koskaan käy oikein suorana, yläruumis on eteenpäin kumarassa, polvet ovat myös kumartuneet.

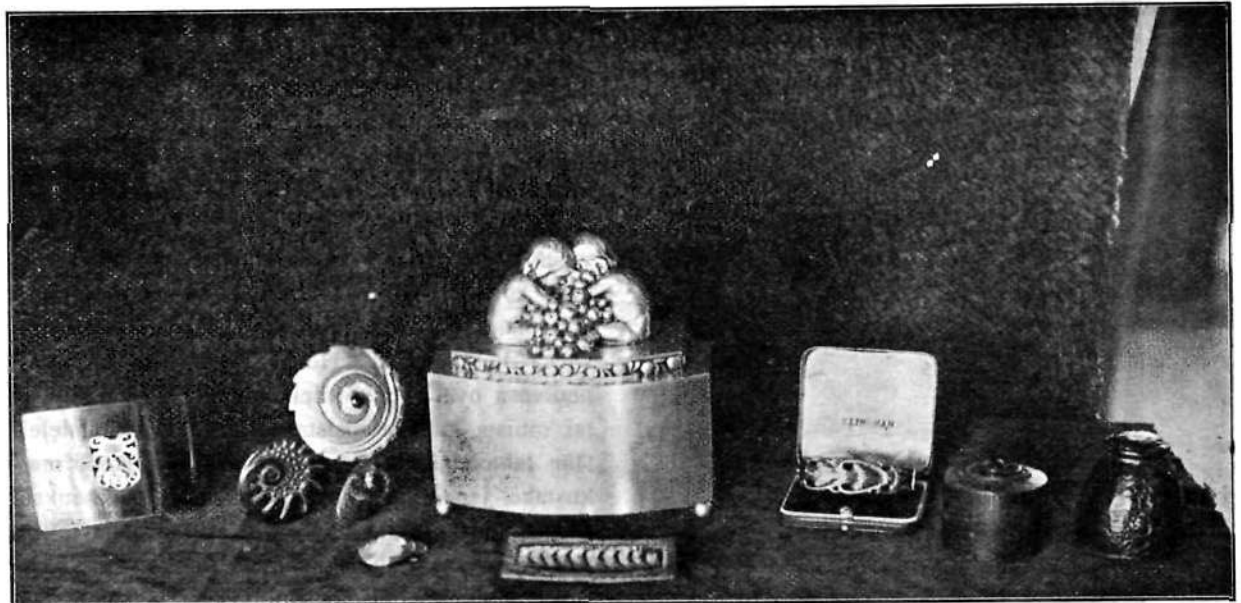

KÄSINMAALATTU POSTIKORTTI JAPANISTA.

TAIDEYHDISTYKSEN ARPAJAISISTA
ARKIHUONEEN KALUSTOA

FR. BOMAN.

TAIDEYHDISTYKSEN ARPAJAISISTA.
HOPEAKIRSTU: ARTTU HALONEN, RASIA
OSSIAN WECKMAN.
SOLKIA NEIDOILTA AHRENBERG JA
GYLLDÉN.

TAIDEYHDISTYKSEN ARPAJAISISTA.
HUONEKALUSTO: HIETALAHDEN O.-Y.; KNUT WASASTJERNA.
UUTIMET: SUOMEN KÄSIT. YSTÄVÄT; SIGURD WECKSTÖM.

KAAPPI: TAITEILJA FRIEDL.

Tavat vaativat, että hyvinkasvatetun naisen tulee kävellä pienillä hitailla askeleilla jalat sisäänpäin ja polvet toisistaan erillään.

Kello 9 illalla olen jo asemalla erään venäl. tohtorin ja hänen rouvansa kera. Matkakapineemme jätämme pakaasiin ja kuitiksi saamme numeroidun messinkilevyn, joka tuntuu hiukan vaivaloiselta taskussa. Ei kauaa kun meidät suljetaan yksin yhteen toisen luokan vaunuun. Japanilaiset rautatiet ovat kapearaiteisia. Vaunut ovat siistit, mutta hyvin kapeat, kaksi penkkiä kulkee pitkin seinää. Keskellä lattiaa, jonkun matkan päässä toisistaan on suuria sylkilaatikoita, näyttää siltä kun japanilaiset pitäisivät sylkemisestä. Ikävä vaan, että on aivan pimeä ettemme voi nähdä maaseutuja, kuulee vaan silloin tällöin miten juna kiittää läpi tunnelien ja vaunu täyttyy savulla. Me tunnemme itsemme hiukan väsyneiksi, mutta tulee muistaa muuttaa junaa yhdellä tulevasta asemasta.

Kello on jo 11 kun saavumme asemalle, missä junaa on muutettava. Me odotamme pikajunaa Nagasagista Tokioon. Eipä kauan viivykän kun juna tulla kohisee asemalle. Nyt on kiirehdittävä, koska juna ei pysähdy kuin jonkun minutin. Vai-

keata on saada paikkaa, sillä kaikki penkit ovat otetut, mutta vihdoin onnistuu se, kun nostamme muutamia matkakapineita erään herrasmiehen jaloille. Japanilainen nimittäin tavallisesti heti vaunuun tultuaan riisuu sandaalit jaloistaan ja kiipee penkille, missä hän istuu tai puolittain makaa, Usein ottavat he, meidän europalaisten mielestä, kaikkea muuta kuin mukavia asentoja, toisinaan asettavat he jalkansa pystyyn vaunun seinälle.

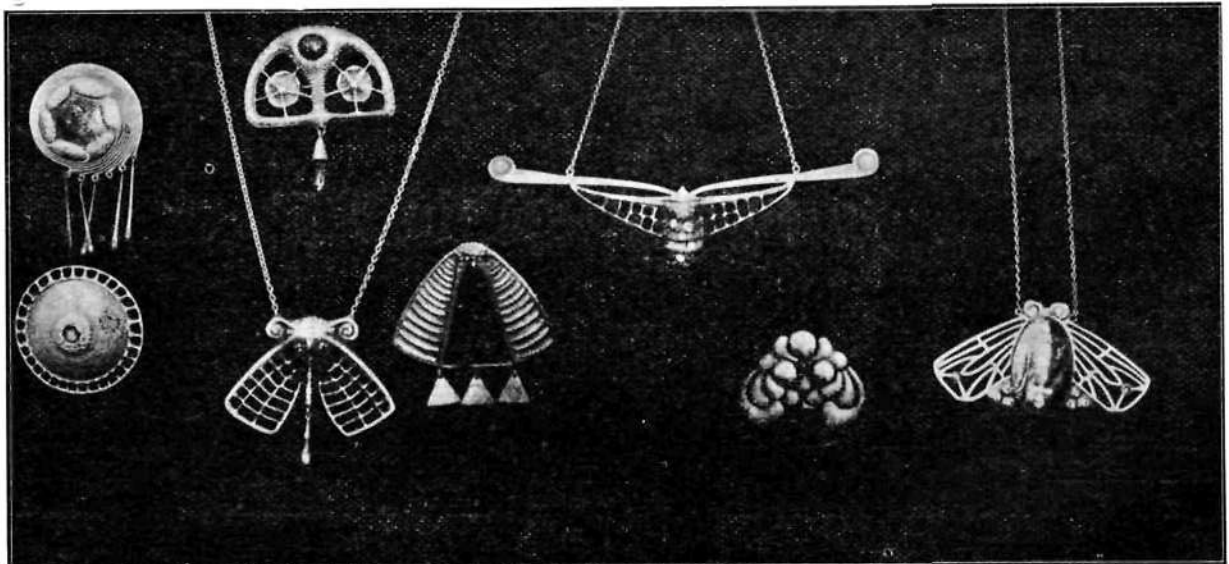
On yhä pimeä kun ajamme japanilaisten pyhän Fuji vuoren ohitse. Tämä vuori vaihtelee tuhansissa eri muodoissa, sentähden oli mielestäni vahinko, ettemme nähneet sitä ja minulla ei ollut aikaa matkustaa vartavasten sitä nähdäkseeni.

Seuraavana aamuna aikaisin saavumme Yokohamaan. Tuo kaupunki, jossa on 326,000 asukasta on Tokion satamakaupunki. Eräällä korkealla vuorella on europalainen huvilakaupungin osa, mistä avautuu mitä ihanin näköala ylitse kaupungin ja Tyynen valtameren. Nimi Tyynen valtameri onkin minusta omiaan tuolle valtamerelle, sillä niinä 8 päivänä, jotka vietin Yokohamassa, lepäsi se miltei peilikirkkaana vuorokauden ympäri. Satamassa vallitsee vilkas liike, siellä kun lastataan suuria europalaisia ja amerikalaisia aluksia. Ainoastaan

TAIDEYHDISTYKSEN ARPAJAISISTA.
SEINÄKUDE.

HANNA FRELANDER.

TAIDEYHDISTYKSEN ARPAJAISISTA.
6 PAKOTUSTA VASEMMALLA; ERIK EHRSTRÖM.

ARTTU HALONEN. MÄRTA AHRENBORG.

suuri aallonmurtaja eroittaa sataman merestä. Kaikkialla tapaa europalaisia, (vakinaisia asukkaita 2,500) eniten englantilaisia. Asetuin asumaan erääseen hotelliin, jonka omistaja oli venäläisjuutalainen, joka oli karannut Venäjältä asevelvollisuutta pakoon ja kierrettyään maailman ympäri pysähtynyt ravintoloitsijaksi tänne. Hän osasi useita kieliä, myöskin japanin kieltä. Samalla kadulla missä tuo hotelli sijaitti oli oikein rivi kapakoita ja baareja, missä tarjoilijattaret olivat europalaisnaisia (useampia kansallisuuksia), jotka olivat siirtyneet tänne mandshurian sotanäyttämöltä. Näissä baareissa käy ainoastaan europalaisia, etupäässä merimiehiä, sillä japanilaisilla on omat huvittelupaikkansa, teehuoneet. Japanilaisten kaikki huvitukset ovat yhtäällä päin „huvikaupungissa“, missä teatterit, teehuoneet y. m. sijaitsevat. Kun muu kaupunki on pimeään vaipunut, valaisevat kirjavat paperilyhdyt tiheään „huvikaupungin“ osaa ja kaduilla on eloa ja liikettä. Yokohama on ylpeä geishoistaan, sillä siellä sanotaan olevan Japanin kauneimmat geishat. Kaikki hienoimmat teehuoneet sijaitsevat saman kadun varrella ja ovat sisustetut kuin hotellit. Nuo hienot teehuoneet ovat ainoastaan varakkaille ihmisille, sillä geishojen tanssi on kallista. Geishoja ei saada nähdä ilman maksua täällä. Erään teehuoneen emäntä, vanha, entinen geisha opastaa minua nähdäkseni taloa. Siellä on huoneita, jotka ovat sisustetut täydellisesti europalaiseen tapaan, toisia taas, joissa on ainoastaan mattoja lattialla, ja ovat aiottu japanilaisen tilapäisjuhlija varten. Ylimmäisissä kerroksissa on hienosti sisustettuja makuuhuoneita. Koska minulla ei ole varaa maksaa 3 yen'ia (lähes 8 mk) kappaleesta, juon täällä ainoastaan lasin olutta (japanilainen olut ei ole erittäin hyvää), otan jäähyväiset, istuudun rikshaani ja ajan vaatimattomampaan teehuoneeseen. Nämä teehuoneet sijaitsevat korkealla vuorella tempelin vieressä, johon johtaa korkeat leveät kiviportaatt. Totisuudesta iloihin ei niinmuodoin ole pitkä matka. Kun saavun ovat geishat jo ovella vastassa, sillä he ovat kuulleet rikshan kolinan kadulla. Mitä ystävällisimmin liikkeen ja hymyillen ottavat he vieraan vastaan. He visertelevät kuten linnut ja naurelevat. Minä vastaan heidän hymyilyynsä ja käyn sisälle. Heti työntävät he uutimet eteen, niin että tuntee olevansa eristetyssä kammiossa. He kysyvät jos tahdon teetä ja kun myönnän tuovat he tarjottimella teetä ja sokerileipää. Tee on aivan vaalean vihreätä, ja maistuu miltei paljaalle vedelle. Yksi naisista ottaa luutun ja laulaa laulun. Ääntä ei hänellä ole lainkaan, mutta hän on iloinen ja tyytyväinen, niin annan anteeksi hänen epämusikaalisen esityksensä. On kuutamo ja kaupunki lepää allamme sen valaisemana. Geishat ovat kovin mairit-

televia, lepertelevät ja nauravat, silloin tällöin puhuvat jonkun sanan englantia, venäjää tai saksaa. Pyydän heitä tanssimaan. Heitä on kolme ja he pyytävät 1 yen'in kappaleelta. Minä lupaan ja he alkavat tanssinsa. He tekevät arvokkaita, hitaita liikkeitä ja hiljaa hyräilevät itseksensä. Tanssi jatkuu siten, että he vähitellen riisuutuvat ja esiintyvät lopulta aivan alasti. Heidän ruumiinsa eivät suinkaan ole kauniit. Litteä rinta, väärät jalat ja tanakka ruumis. Minä maksan, kiitän heitä ja lähdän heidän kumartelujensa seuraamana.

Japanilaisten puhtaudesta on paljon puhuttu. He kylpevät tosin usein, mutta he eivät lainkaan häiriinny siitä, että koko perhe kylpee samassa vedessä. Kävin kerran eräässä yleisessä saunassa. (Ei kauan sitten kun vasta oli tullut kiello ettei miehet ja naiset saa kylpeä yhdessä). Suuressa vesialtaassa kylpivät miehet ja naiset ainoastaan matalalla uutimella toisistaan erotettuina tiheään toisiensa ääressä itseään pesten ja vettä ei ollut kuin polviin saakka. Europalaiset eivät saa kylpeä yhdessä japanilaisten kanssa, vaan on heillä erityiset kylpyhuoneet yläkerroissa. Kylpyammeet ovat puusta.

Ainoastaan puolen tunnin rautatiematka kun olin

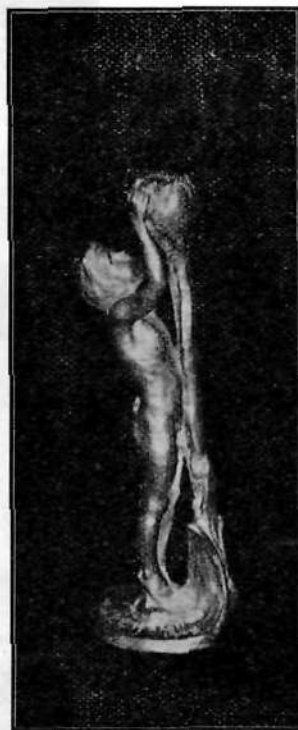

TAIDEYHD. ARPAJASISTA.

TAIDEYHDISTYKSEN ARPAJAISISTA.

ARMAS LINDGREN
JARL EKLUND

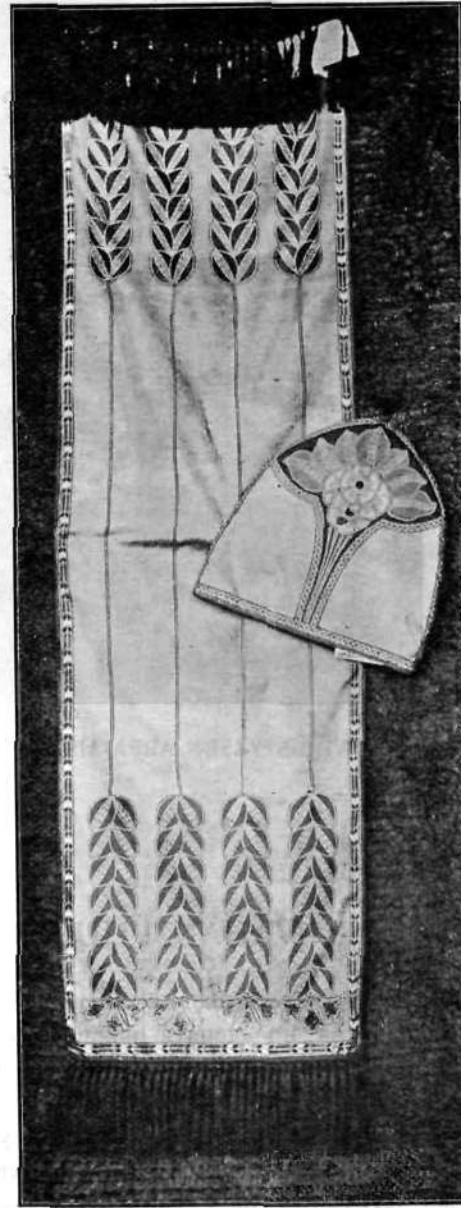
TAIDEYHD. ARPAJAISISTA
EMIL HALONEN

pääkaupungissa, Tokiossa. Sekä Tokiota että Yokohamaa yhdistää sähkörautatie. Tokiossa on lähemmäs 2 miljoonaa asukasta. Enin huomiota kiinnittää siellä Shibon temppele ja Tokion bazar, missä näkee mitä kauneimpia tavaroita taideteollisuuden alalta. Sitten keisarillinen linna. Itse linnasta näemme kuitenkin vain varjon, sillä se lepää syvällä vehreiden puiden sisällä ja sitä ympäröi muuri. Muurin ulkopuolella kulkee ympäri linnan aluetta syvä vallihauta. Japanilaisilla ei ole omaa uudenaikaista arkkitehtuuria (mistä se mahtaneekin riippua) vaan kaikki yleiset ja useat yksityiset kivi-talot ovat englantilaista uudenaikaista renesanssia. Sitten on suuri museo. Se ei ole erittäin laaja, mutta siellä on paljon mieltäkiinnittävää katsottavaa, vanhoja aseita, vaatteita ja koristeita menneiltä ajoilta.

Täytyy ihailia japanilaisten isänmaanrakkautta, heidän työkykyään (heillä ei ole enempää sunnuntaita kuin kiinalaisillakaan), mutta he eivät ylimalkaan vaikuta miellyttävästi. Heidän esiintymisessään on aina jotakin tehtyä ja teeskenneltyä europalaisiin verraten. Heidän alituinen hymyilynsä on ainoastaan tapa, jolla he naamioivat todelliset ajatuksensa ja tunteensa. Kuten kaikkialla ulkomailla koettavat japanilaisetkin pettää matkustajaa, mutta en usko, että keneltäkään milloinkaan olisi varastettu sanan oikeassa merkityksessä. Varkautta havaitaan siellä harvoin ja siitä on hyvin suuri rangaistus. Varkkaalle olisi helpoin pykälä siellä sisäänmurto.

Asua hotelleissa Japanissa tulee hyvin kalliiksi, mutta jos tahtoo asua halvalla, pitää vuokrata itselleen talon (ei maksa enempää kuin noin 25 mk. kuussa) ja pitää oman talouden. Naimaton mies voi ostaa itselleen vaimon. Europalaisten kesken on hyvin tavallista, että he ostavat itselleen vaimon siksi ajaksi, kun ovat Japanissa. Eräs venäläinen, jonka tapasin matkalla oli asunut 8 kuukautta Japanissa ja oli ostanut vaimon itselleen ja maksanut siitä noin 50 mk. kuussa vanhemmille. Jo 13 vuoden ijässä katsotaan japanitar olevan naimaikäinen.

Vietettyäni yhden vuorokauden Tokiossa palasin jälleen Yokohamaan. Suurin huvi on käydä myymä-

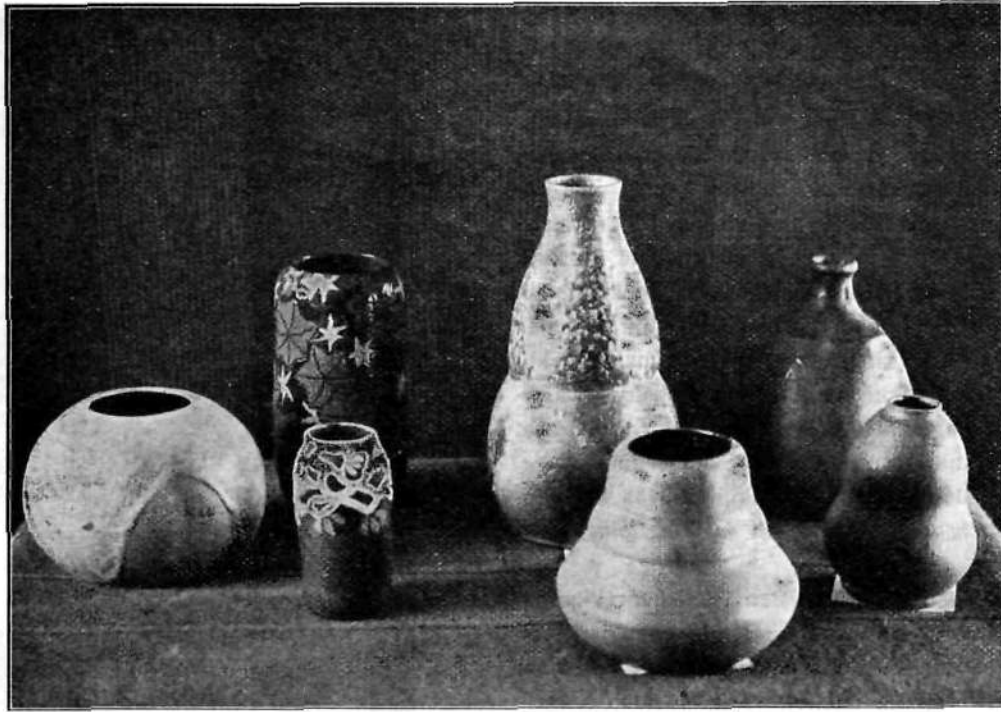

TAIDEYHDIST. ARPAJASISTA.
EMMA SALTZMAN.

löissä ja tutkia niiden sisältöä. Siellä löytyy todellisia taideteoksia ja olisipa miljonien omistaja toisi kaikenkaltaista mukanaan sieltä.

Paluumatka tapahtui samaa tietä. Säästäakseni aikaa matkustin taas yöllä, enkä taasenkaan tullut näkemään Fuijin lumivaippaisia huippuja.

TAIDEYHDISTYKSEN ARPAJAISISTA.

VÄHÄN PUUPINTOJEN LAKEERAUKSESTA.

Hyvien tulosten saavuttamiseksi puupintoja lakeerattaessa on otettava huomioon useampia seikkoja, joista seuraavassa] aiomme tehdä selkoa.

Ensimmäisenä ehtona on, että käytetään yksinomaan moitteettoman hyvää lakkaa. Ja hyvää on sellainen lakka, joka on kirkasta, läpinäkyvää ja kestävä. Se haisee hyvältä, enimmäkseen tärpättispriitä muistuttaen, mutta on sillä samalla myös joku omituinen lisähaju. Lakoilla, jotka sisältävät benziiniä, on vastenmielinen, pistävä haju, joka tulee työmiehelle lakeerauksen kestäessä varsin sietämättömäksi, ja ovat ne siten helposti erotettavissa paremmista lajeista.

Lakeeratessaan tuntee kyllä itsekukin helposti hyvän lakan. Se nim. leviää helposti ja on hyväksi silittyvää. Myöskin saattaa sen kanssa pitemmän aikaa työskennellä, sensijaan kuin halvempi laji joko kuivaa nopeasti tahi on sitä ainakin mahdotonta myöhemmin saada silitetyksi yhtä-tasaisesti yli koko pinnan. On nimittäin sängen tärkeätä, että lakka tasaisena kerroksena peittää pinnan, sillä muussa tapauksessa ei lakeeraus kuiva yhtä hyvin joka paikasta ja tämä seikka voi epätasaisen kutistumisen ja laajenemisen kautta antaa aihetta rakojen ja pisamoitten syntymiseen.

Keinoja lakan käyttökelpoisuuden tutkimiseksi.

Moitteettomassa lakassa täytyy tärpätti-öljyn olla ehdottomasti puhdasta. On olemassa paljon väärrennettyjä sekä vale-tärpättiöljyjä, joita valmistetaan useammilla eri tavoilla. Lakkatehtailijalla on oma kemistinsä, joka tutkii kaikki ainekset ja saa heti selville väärrennetyn tavaran. Mutta lakeeraaja, joka tahtoo ohentaa lakkaansa tärpätti-öljyllä, ei tiedä useinkaan onko ohennusnesteessään väärrennettyä tai vale tärpättiöljyä. Myös on otettava huomioon ettei benziini- ja tärpättiöljy-sekoitusta suinkaan sovi käyttää mainittuun tarkoitukseen, sillä nämä nesteet eivät sekoitu keskenänsä ja, lakan ohennusaineena käytettynä, tuottavat paljasta haittaa.

Kun kaataa vähän tärpätti-öljyä teevadille tai matalaan kuppiin, jonka asettaa siten, että päivän säteet suoraan siihen lankeavat, voi yhtä ja toista päättää tämän aineen laadun suhteen. Jos tärpättiöljy on oikeata, haihtuu se täydellisesti kahden tai kolmen tunnin kuluessa. Ja jos valkealle paperille tipautetaan tärpätti-öljyä ei se, siinä tapauksessa, että on väärrennettyä, haihduttuaan jätä vähäistäkin pilkkua jälkeensä. Vielä eräs tut-

kimistapa on punnita yhtä suuret volyymit varmasti puhdasta ja kyseessä olevaa tärpätti-öljyä ja verrata painoja keskenänsä, ja on siinä tapauksessa se parempaa, joka on keveämpää.

Muistettava on, että kosteudesta voi myöskin johtua lakeerauksen himmeäksi ja kiillottomaksi käyminen. Eikä kosteuden syynä useinkaan ole muu kuin huono ilman vaihto. Sillä ell'ei huoneilma pääse vaihtumaan ulkoilman kanssa on selvää, että ilma huoneissa tulee vesihöyryn kyllästyttyväksi ja silloin kadottaa lakeeraus oikean kiiltonsa muuttuen himmeäksi. Mutta jos heti tämän tapahduttua parannetaan huoneen ilmaa, voidaan pysyvät haitalliset seuraukset vielä saada estymään. Tästä käy selväksi, että lakeeraus vaatii myöskin raitista ilmaa.

Kuivumisen edistämistavat.

Kuivatusainetta eli sikkatiivia lisäämällä lakkaan, on tämä saatu kuivamaan nopeammin, kuin muutoin. Näennäisesti nimittäin kuivuu lakka tässä tapauksessa niinkuin on tarkoitettu enimmäkseen hyvin nopeasti. Mutta tarkempi tutkimus osoittaa, että yhtyeensä sen pinnalla on pieniä rakkuloita tahi pieniä kuoppia kuin neulankären koloja. Ja välistä käy niinkin, ett'ei lakka kuiva ei nopeaan eikä kovaksi. Syy siihen on seuraava: Lakka ei ole mitään nopeasti kuivuvaa ainetta ja siitä johtuu, ett'ei se kuivatusainetta lisättäessä voikaan täydellisesti yhtyä eli sulautua tämän kanssa ja seurauksena tästä epäyhtenäisyydestä ovat kuivuessa muodostuvat rakkulat ja kuopat.

Miten lakka kuivuu?

Oletetaan yleensä, että kaikki lakat ensin kuivuvat pinnaltaan, ja sitten vasta kuivuu ja kovettuu alla oleva kerros. Tämä oletamus saattaa monasti houkutella lakeeraamaan liian aikaisin

toiseen kertaan, ennenkuin ensimmäinenkään kerros on kuivunut. Mutta tämä oletamus on ainakin parhaiten lakkalajien suhteen väärä. Sillä nämä viimeainitut kuivuvat sisältäpäin, eikä pinnalta alkaen. Ja sentähden pitäisi odottaa useampia päiviä ennenkuin toinen lakeeraaminen toimitetaan.

Myöskin ilman vaihtelu voi joskus tehdä sen, että lakka hitaammin kuivuu. Sen vuoksi täytyy koleaan sään vallitessa välttää, ett'ei veto saa käydä huoneessa, jossa lakeeraaminen tapahtuu. Joka tapauksessa on vältettävä öljyisen siveltimen käyttämistä, sillä sekin tekee lakan hitaammin kuivuvaksi. Tarkka vaari on pidettävä siitä, että lakeeraus saa kuivaa tarpeeksi kauan, sillä muutoin ei saada hyviä ja tyydyttäviä tuloksia.

Muutamilla on tapana lakeerata kahteen kertaan, sivelemällä myöhemmin uusi lakkakerros ensimmäisen päälle. Mutta välttämätön seuraus siitä on, että muodostuu rakoja. On otaksuttu näet, että toinen siveleminen synnyttäisi kestävämmän pinnan ja paremman kiillon, mutta se on erehdys. Todellisuudessa käy niin, että kestävän pinnan ja mahdollisimman hyvän kiillon saa parhaiten lakeeraamalla yhteen kertaan, mutta lakkaa on pantava runsaasti.

Jos paneelausta tai jotakin suurta pinta-alaa laakeerattaessa lakka olisi epätasaisesti valunut ja jo sen verran kuivunut ett'ei sitä enää voi siveltimellä pyyhkäisten saada häviämään, koetettakoon seuraavaa keinoa: kuivattakoon lakkainen pensseli niin hyväksi kuin se saadaan kuivaa pintaa vasten hankaamalla, ja sitten annettakoon siveltimen harjasten latvojen varovaisesti imeä liian pois valuneista paikoista. Tällä tavoin voi lakeeraaja parhaiten poistaa ne jäljet, joita lakan valuminen synnyttää. Mutta selvää on, että sen täytyy tapahtua ennenkuin lakka on liiaksi kuivunut.

NYKYAIKAISIA ASUINHUONEITA KALUSTETTAESSA KÄYTETYT TYYLIT JA PUULAJIT.

Kysymystä, mihin tyyliin huoneemme olisi sisustettava ja mikä puulaji olisi huonekaluiksi sopivinta, ei ole suinkaan umpimähkään vastattava, jos mieli saada jokainen huone sopusuhtaiseksi kokonaisuudeksi. Sillä juuri siinä suhteessa on jokaisen yksilön maulla suuri merkitys, myöskin tilaajan, mutta ennen kaikkea arkkitehdin maulla, jolle tässä tapauksessa on annettava suurin määräämisvalta.

Yleensä on tapana käyttää kovarakenteisia ja tummempia värisiä puulajeja herrain —, ruokailu- ja asuin-huoneita kalustettaessa. Kun taas kevyemmin vaikuttavaa vaaleaa ja hienorakenteista puuta pidetään sopivimpana salongeissa, musiikkisuojissa, makuu- ja naisten huoneissa.

Ennen niin suosittua vaaleaa pähkinäpuuta hienoilla kultakaiverteilla koristettuna, samoin kuin tummaa pähkinäpuutakin käytetään nyttemmin varsin vähän paremmissa huoneustoissa, ja aivan yhtä vähän myöskin satiinipähkinän puuta, joka pääasiallisesti kelpaa enää vaan niinkutsuttuihin halpoihin englantilaisiin ja nykyaikaisiin makuuhuoneitten huonekaluihin.

Hyvin suosituksi makuuhuoneita kalustettaessa on tullut tammi puunattuna, poleerattuna tai savustettuna samoin kuin leppä ja saarni, kun taas tammea ruskeaksi, oliivin väriseksi, harmaaksi tai mustaksi petsattuna sekä vaaleaksi tai tummaksi savustettuna pidetään sopivana ruokailu- ja herrain huoneisiin, mutta usein käytetään myöskin niisanotuissa arki-salongeissa.

Makuuhuoneisiin valitsee mielellänsä myöskin vaaleaa tai tummaa mahonkia, leppää, päärynäpuuta ja vaaleaa tai harmaata vaahteraa sekä valkeiksi tai vaaleanvärisiksi lakeerattuja huonekaluja. Tumma pähkinäpuu hienosti himmeäksi kiilloitettuna on tosin vielä jonkunverran käytännössä ruokailu- ja herrain-huoneitten kalustoissa.

Salonkeihin, naisten huoneisiin ja musiikkisuojiin voi valita joko vaaleaa tai tummaa mahonkia, päärynäpuuta, seetripuuta, sitruuna-, polisanderi-amarantti- tai koivupuuta. Ja ovat nämä viime-

mainitut korkean hintansa vuoksi erikoisesti sopivia hienompiin sisusteluihin. Kysymykseen voi vielä tulla valkea tai heleästi väritetty lakeeraus sinänsä tai kullalla koristeltu tai kokokullattu.

Biedermeiertyylin uudelleen henkiin herättyä on vaaleaa läikyllistä koivua taas sangen runsaasti alettu käyttää ei ainoastaan *salongeissa*, vaan myöskin *herrain- ruokailu- ja makuuhuoneissa*. Vanhat mahonkiset tai koivuset Biedermeiertyylliset huonekalut ovat erittäin haluttua tavaraa varsinkin kauniin värityksensä takia, minkä ajan vaikutus on niille antanut. Vanha mahonki on useimmiten saanut kauniin tummanpunaisen ruskeahkon värin, jota ei milloinkaan petsaamalla tai värjäämällä voida uusiin huonekaluihin saada, koivu taas miellyttävän kullanuskean sävyn.

Vierashuoneisiin soveltuvat vaaleaksi lakeeratut tai poleeratut huonekalut, samoin *lastenkamareihin*, missä ne tavallisesti koristellaan yksinkertaisilla ornamentti- tai kukkamaalauksilla. Myöskin käytetään leppää ja punaista pyökkää värilliseksi poleerattuna. Parvekkeet, verannat, talvipuutarhat ja hallit sisustetaan kernaasti korihuonekaluilla. Harvoin käytettyjä puulajeja ovat macassar-ebenholtzi, suotammi (mustanharmaa), ruusu- ja olivipuu, padone ja pitchpine.

Tyyllilajeista suosituin on modernisuunta, jonka aikuisemmin mahdollisimman sileät ja suorat muodot ovat alkaneet pyöristyä ja pullistella. Niitä koristavat tavallisesti suuremmoiset pintaleikkaukset ja intarsiat. Muotojen yksinkertaisuudesta huolimatta, näyttävät ne, intarsioissa käytettyjen värillisten puulajien, norsunluun, perlemon ja metallien elähyttämänä varsin komeilta sekä kauniilta ja voivat täysin tyydyttää käytännön asettamia vaatimuksia. Tämän ohella tapaamme historiallisista tyyleistä herrain- ja ruokailuhuoneissa: roomalaisen, goottilaisen (harvoin), Flaamilaisen, barokin ja biedermeiertyylin; salongeissa: Ludvig XVI:n, rokokoon, empiren ja biedermeiertyylin ynnä makuuhuoneissa Ludvig XVI:n ja biedermeiertyylin.

Kotitaide IX sisällys: Muutama sana Japanilaisesta taiteesta, kirj. A. (5 kuvaa). — Muistoja ja vaikutelmia Japanista, kirj. A. — Vähän puunpintojen lakeerauksesta. — Nykyaikaisia asuinhuoneita kalustettaessa käytetyt tyylit ja puulajit. — Kuvia Taideyhdistyksen arpajaisista.

Uutimet.
Sigrid Wickström.

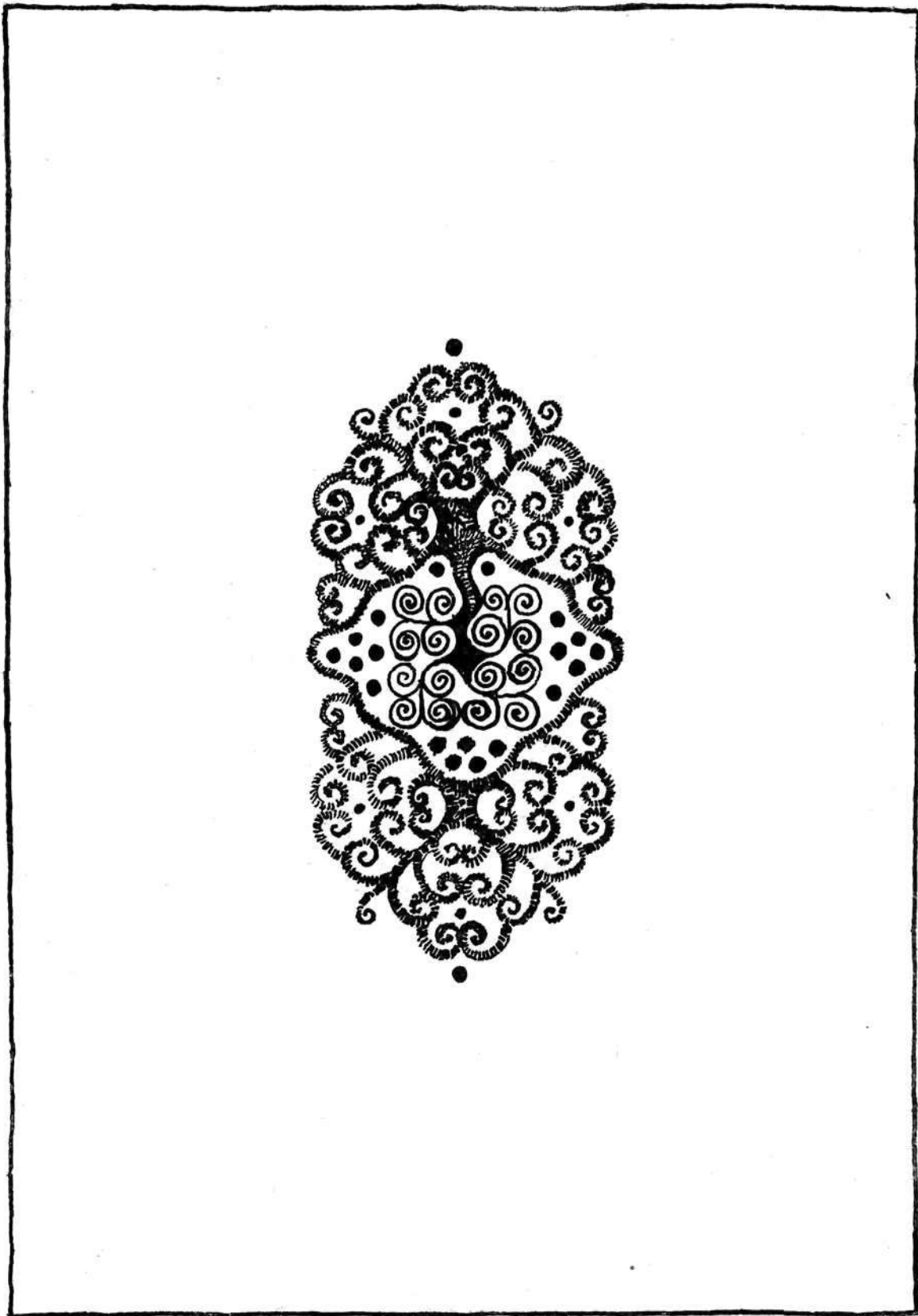
Aineet ja detaljpiirustus
saatavissa Suomen
Käsityön Ystävien kautta.

Sängynpeite.

Sigrid Wickström.

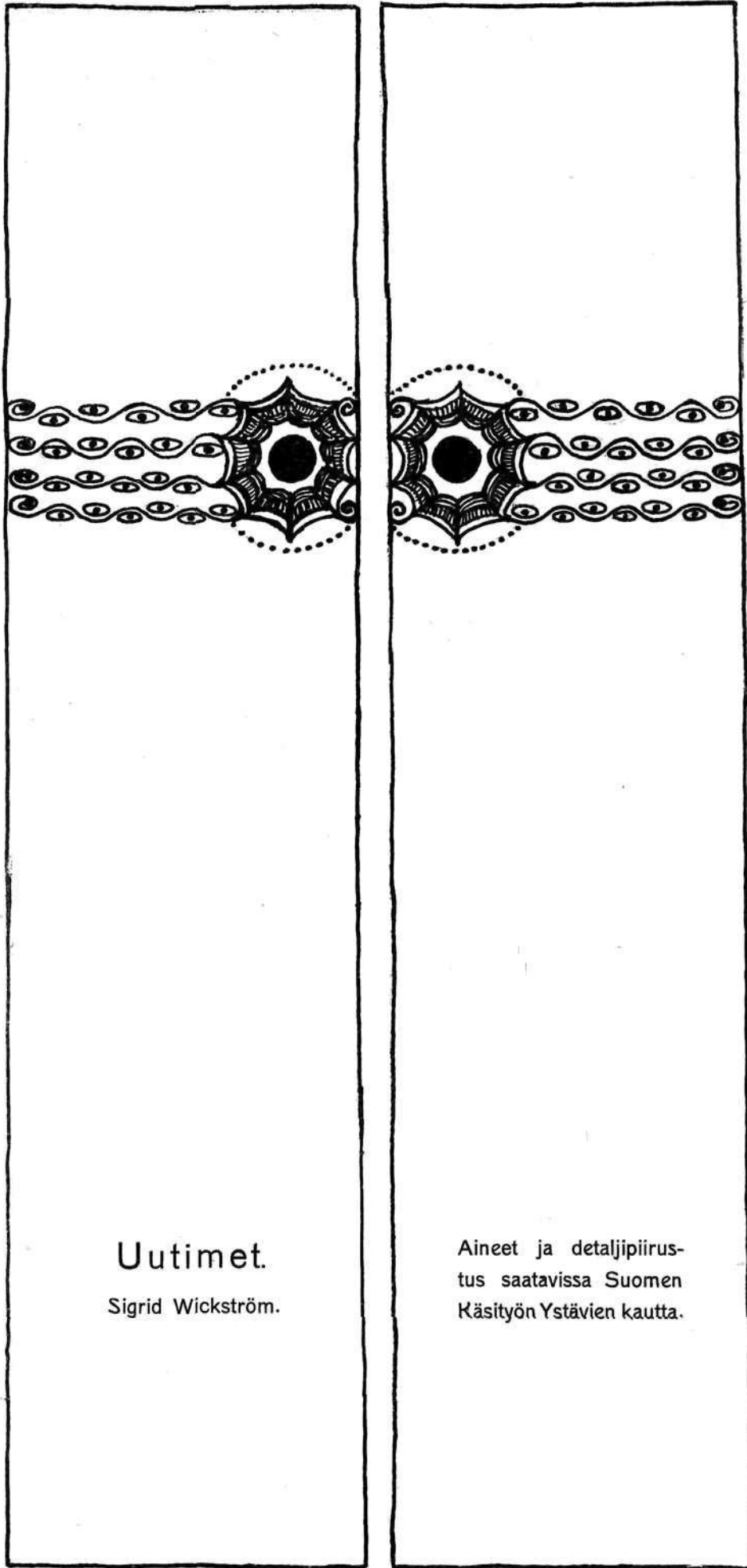
Aineet ja detaljpiirustus saatavissa
Suomen Käsityön Ystäviltä

Sängynpeite.

Sigrid Wickström.

Aineet ja detaljpiirustus saatavissa
Suomen Käsityön Ystäviltä

Uutimet.

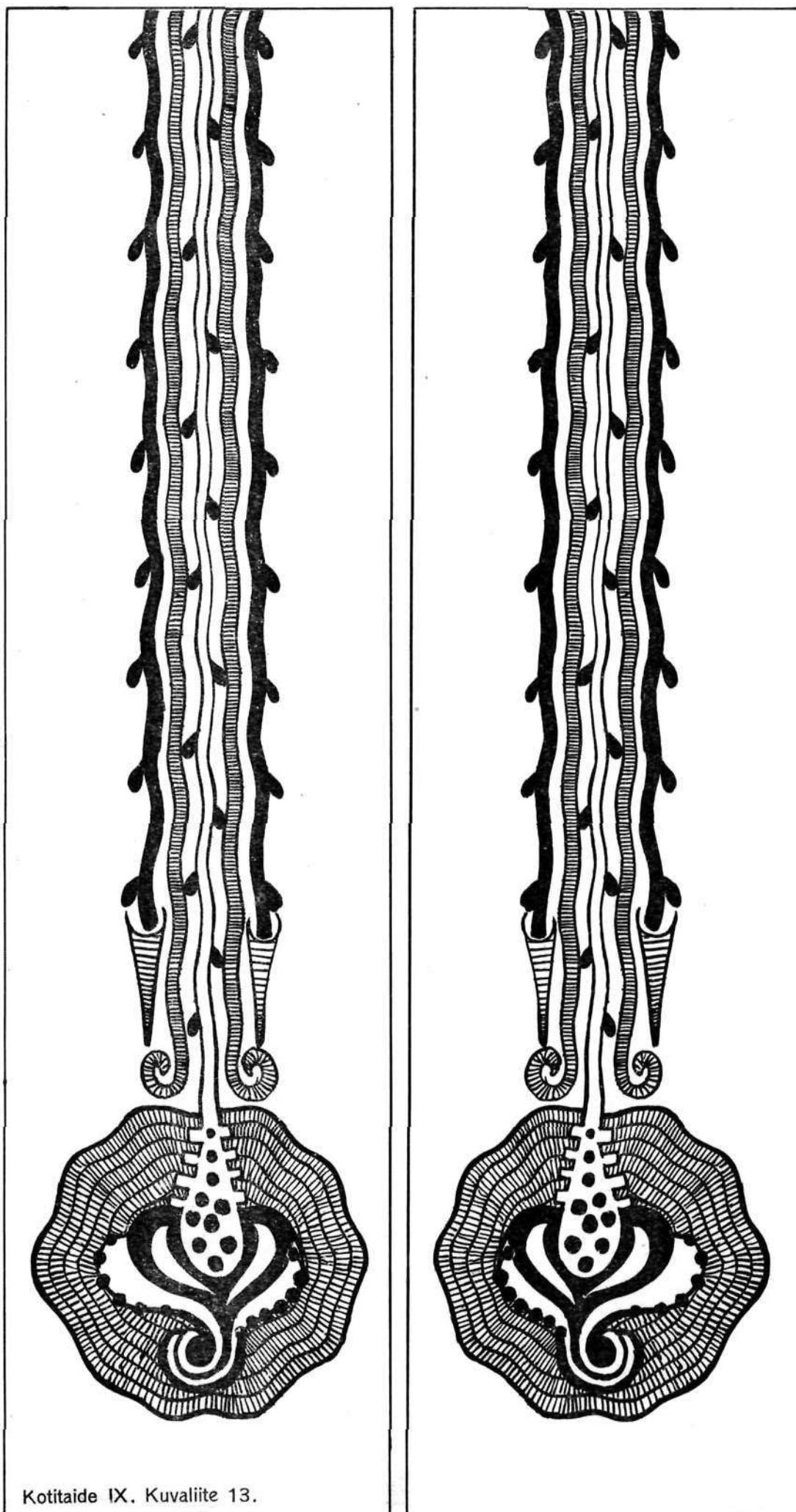
Sigrid Wickström.

Aineet ja detaljipiirustus saatavissa Suomen Käsityön Ystävien kautta.

Utimet.

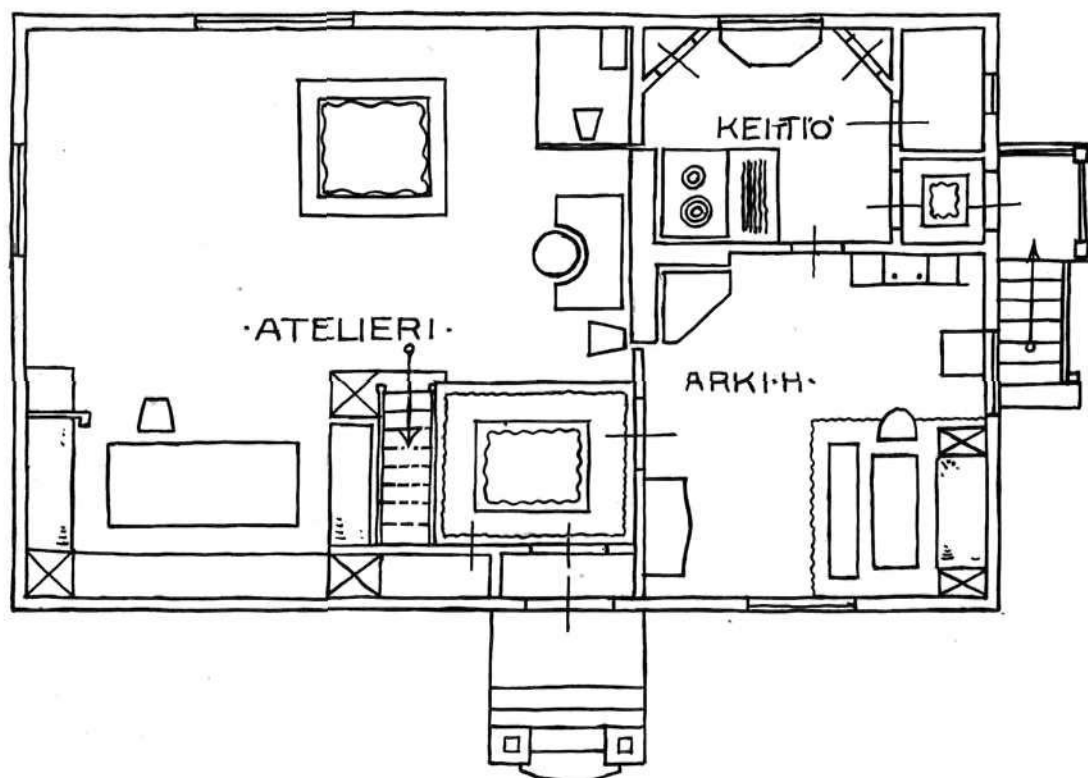
Sigrid Wickström.

Aineet ja detaljipiirustus
saatavissa Suomen
Käsityön Ystävien kautta.

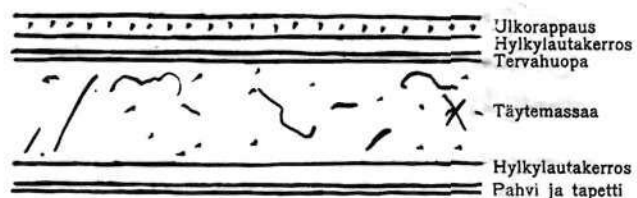

Taiteilija Schalinin huvila.

Pohjakerros.

Rakennuksen kehänä piirusta tehty runko, jonka ympärille seinät seuraavaan tapaan.

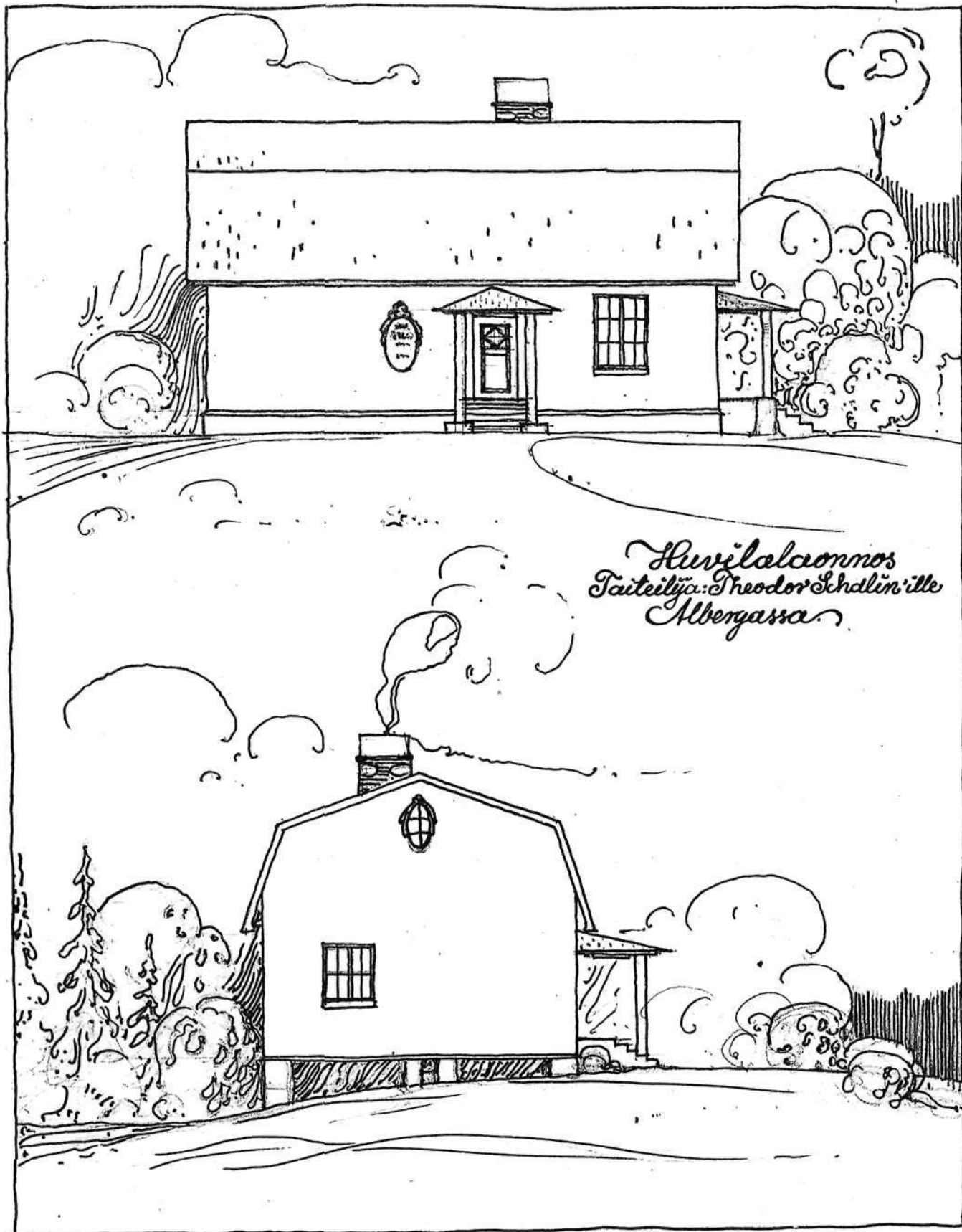

{ sävestä
sannasta
oljista sekä
karbolih.

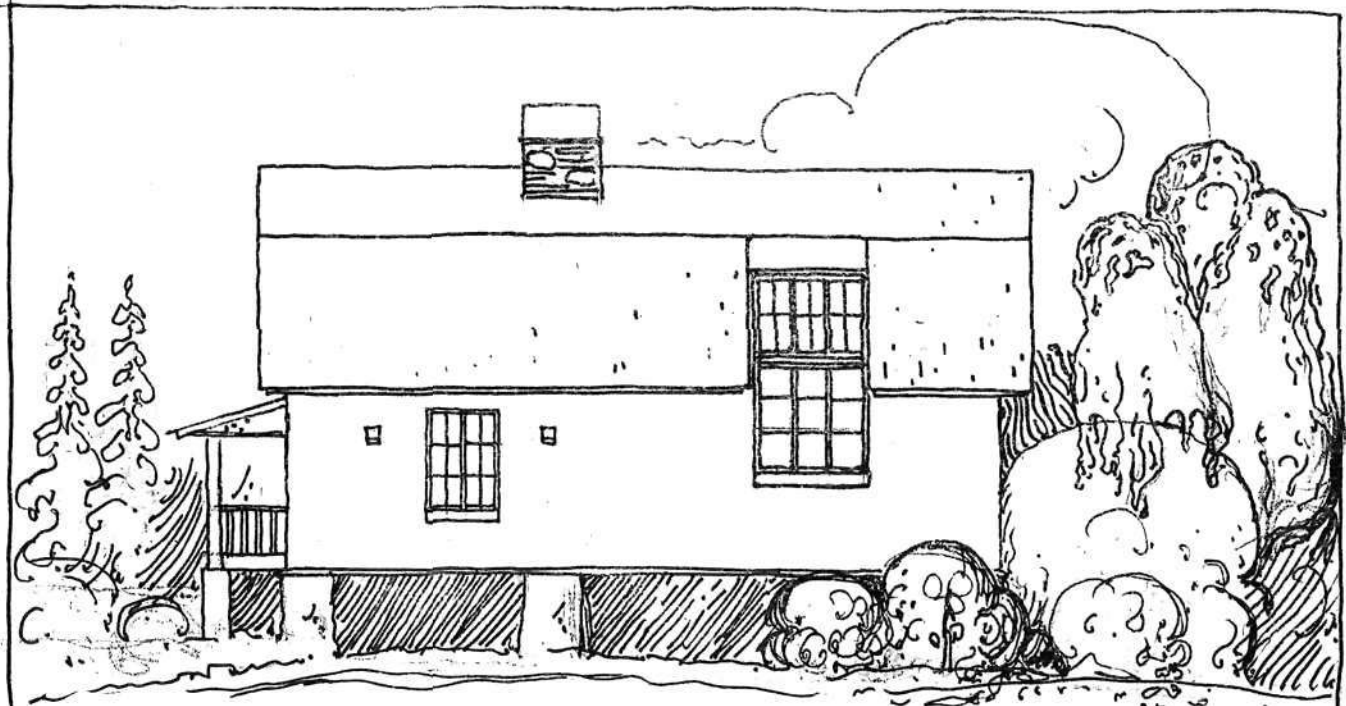
Lisäkatot.

Lisäkatot sahatuista laudoista linuttain ja valkaistut. Uunit tehdään tiilistä ja rapataan, jättämällä puhtaita tiilipintoja väliin. Atelieren korkeus lattiasta kattoon 4,5 cm, huone ja keittiö 2,7. Yläkerrassa on makuuhuone ja vaatesäiliöt.

*Huvilalacimmos
Taitelijä: Theodor Schulinille
Albenassa.*

*Huurlaluonnos
Taitelijä: Theodor Schalen: ill.
Albergassa*

Kuvaliite 16

KAAVA: 1 0. 1 2 3 4 5 10 m.

Suomen Teollisuuslehden ja sen erikoisosastojen alempanamainittuja vanhoja vuosikertoja, ylimääräisiä julkaisuja ja kansia

saadaan lehden toimitukselta ja kirjakaupoista tilaamalla:

Suomen Teollisuuslehti 1895—1901 nidottuna à Smk. 5: —.	Kotitaide 1902, 1904, 1906, 1907 nidottuna à Smk. 7: —.
Suomen Teollisuuslehti 1902—1907 nidottuna à Smk. 15: —.	Kotitaide 1908 Smk. 6: —.
Suomen Teollisuuslehti 1908 Smk. 12: —.	Kotitaide 1902, 1905 sidottuna à Smk. 8: —.
Suomen Teollisuuslehti 1903, 1905, 1906 sidottuna à Smk. 17: —.	Rakentaja 1901, 1903, 1904, 1905 nidottuna à Smk. 6: —.
Sähkö ja Voima 1907, 08 à Smk. 1: 50.	Kansia löytyy seuraaviin vuosikertoihin.
Yleisosasto Sähkö ja Voima 1907, 08 à Smk. 3: —.	Suomen Teollisuuslehti 1894—97, 1900—1906 à Smk. 2: 50.
Seppo 1907, 08 à Smk. 1: 50.	Kotitaide 1903—1906 à Smk. 2: —.
Yleisosasto ja Seppo 1907, 08 à Smk. 3: —.	Rakentaja 1901, 1903, 1904 à Smk. 2: —.
Yleisosasto Seppo ja Sähkö ja Voima 1907, 08 à Smk. 3: 50.	Erikoisjulkaisuja:
Kutoma- ja Paperiteollisuus 1907, 08 à Smk. 2: 50.	Modärna möbel, ruminredningar, villor m. m. à Smk 2: —.
S. Teollisuuslehti Kutoma- ja Paperiteoll. osastoinen 1907 nk. 3: 50.	Kotitaiteen joulunumero 1902 à Smk. —: 75.
	Talonpoikaistalo ulkoa ja sisältä à Smk. 1: —.
	Suomalaisen huvilatuvan sisustus à Smk. 1: —.

K. F. PUROMIEHEN KIRJAPAINOA

Helsinki
Lapinlahdenk. 7,
Puhelin 3257

SUOSITELLAAN

Sanduddin

Tapetti- & Mattoliike

Helsinki P. Esplanaadik. 25 telef. 49 79
on maamme vanhin, suurin ja ajanmukaisemmin järjestetty erikoisliike

Tapetti ja Mattoalalla

Haaraosasto Wiipurissa Aleksanterinkatu 19 telef. 13 05

ERIKOIS-LIIKE

TAITEELLISILLE

UUTUUKSILLE

Tapettien,

Friisien

ja

Linoleumin alalla

HELSINGIN UUSI

TAPETTI LIIKE.

UNIIONINKATU 28.

W. Salvén

Puhelin 724

Ulko- ja sisämaalauksessa käytettävää Kivennäisvärimaalia

Glorial

Veteen sekoitettuna pysyvää, vaan kuitenkin sateessa liukematonta. Korvaa öljy- ja liimavärejä. Kuivaa nopeasti. Pyytäkää mallinäytteitä ja hintaluetteloja.

Ullrich, Anderzén & Co.

Helsinki. Telefon 20 59.

Lång & Leppäaho Osakeyhtiö

Aleksanterink. 13. — Puhelin 143.

Konttori- ja kirjoitustarpeita
Paperia. Tukuttain ja vähittäin.

— Konttorikalustoja. —

Westerlund & Co

Telef. 11 17 Helsinki Telef. 11 17

Parhaimpia Kone-, Sylinteri- y. m. öljyjä. — Konsisteerirasvaa, Vaseliiniä, Tärpättiä, Pakninkia, Konehihnoja,

Trasselia, Nuoraa, Presenninkiä, Uikolaisia puulajeja, Liimaa, Armatureja, Ruis-kuja y. m.

Suomen Väri & Vernissatehdas Osakeyhtiö

Etelä Esplanadinkatu 8
Puhelin 85 Helsinki

Haaraosastoja:
Porissa, Viipurissa, Turussa ja Tampereella

Taidetakomo KORU

Eino Schroderus.

■■■ Valmistaa lamppuja, lyhtyjä,
kynttiläjalkoja, kirjoitustelineitä, huone-
kaluheloja y. m., y. m.

Ottaa suorittaakseen kaikenlaatuista
rauta-, kupari- ja messinkiteollisuuden
alalle kuuluvaa taiteellista työtä.

EINO SCHRODERUS.
Arkkitehti

Maariank. 28. P. 53 48. TAKOMO Maariank. 24.

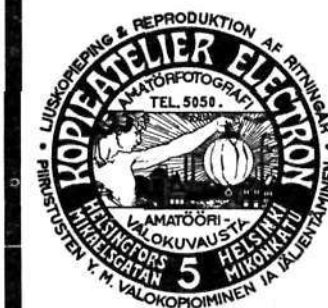
Suomen Käsityön Ystävät

Unionink. 23 — Puhelin 22 20.

Myy ja järjestää kaikenlaatuisia koruompeluja, kuin myös kutomatöitä.

Kotitaide

on paras ilmoitusväline.

**SINKOPIOITA
RUSKEAKOPIOITA
VALKOKOPIOITA**

VALOKUVAA
PIIRUSTUKSIA, KONEITA,
HUONESISUSTUKSIA Y. M.

TOIMITTAA VALOKUVAUSTÖITÄ
AMMATTIMIEHILLE.

Arvoisat lukijat!

Ruvetkaa liikeyhteyteen ja tehkää ostoksenne niissä liik-
keissä jotka ilmoittavat Kotitaiteessa.

Th. Wulff Paperi- ja Piirustus- tarpeiden kauppa

Helsingissä - Pohjois-Esplanadinkatu 43.

Kaikenlaatuisia 1:ma Piirustustarpeita

Halvimpiin hintoihin.

P. Sidorow

Suomalainen Kalustokauppa
Osakeyhtiö

Suomen suurin konekauppa!

::: Konttori ja Konenäyttely :::

Helsingissä, Aleksanterinkatu n:o 7
(entinen Vaasan Pankin huoneisto, vasta-
päätt. Yhdyspankkia.)

Suorittaa oman insinöörin johdolla täydellisiä konelaitoksia kaikilla aloilla, joista mainittakoon: täydellisiä sahalaitoksia, myllyjä, meijereitä, puusepäntehtaita puumassatehtaita y. m.

::: Pyytäkää erikoistarjous! :::

Hyvin lajiteltu varasto:

TAPETTEJA, REUNUKSIA, KORKKI-
MATTOJA JA RULLAKARTIINEJA

Viipurin Tapettikauppa

KARL LAGERBLOM

Helsingissä Aleksanterink. 50. Telef. 20 94.

HELSINGIN ASFALTTI OSAKEYHTIÖ

Konttori: Sörnäisten Rantatie 2. Telef. 10 86.

Sähköosote: Asfalttiyhtiö, Helsinki.

Erikoisala:

Sementtorivia,
koneella puristettuja.

Kaivorenkaita.

Asfaltteerausta

sekä huoneissa että ulkosalla.

Erikoisala:

Veden poissalpaa-
minen vedenpintaa
alempana olevista
kellareista.

Karjalääväin, mei-
jerien, tallien ja
sikoläättien
asfaltteeraus.

Rekisteröity tavaramerkki

Tehtaat Hakasalmen torin
laitalla:

Asfaltti- & Torvitendas

Naftaliinittomia Kattamisaineita, kuten:

Asfalttikattohuopaa, Asfalttilakkaa,
Peltivernissaa, Kreosoottitervaa,
Kreosoottijölyä, Vuorauspahvia y. m.

Täydellisiä katonkattamisia
suoritetaan takauksella.

JULIUS TALLBERG

Varasto uudenaikaisia
huonekaluheloja
Kullattua kuparia, mes-
sinkiä, nikkeliä y. m.
Eri malleja piirustusten mukaan toimi-
mitetaan mitä pikimmin tehtaalta.

Erilaatuisia huonekalulukkoja.

Rokkolan hyväksi tunnettua **Peililasia** määrätyissä suuruuksissa suoraan tehtaalta.

Juho F. Aaltosen Tapettikauppa

Erottaja N:o 11 :: Puhelin 33 65.

Varasto aistikkaita tapettia kaikista KOTI- ja parhalmista ULKOMAAN tehtaista. Friisiä, reunuksia, kulta-
listoja, korkkimattoja, pinkopape-
ria ja -pahvia y. m., y. m.

Rakentajat huom.! ■ ■ ■ **Rakentajat huom.!**

Hyviä rakennustarpeita:

vasoja, parruja, hirsiiä, riukuja, lankkuja, lautoja, teline-lankkuja, halkoja y. m. myy

Helsingissä, Vladimirinkatu 11.

Puhelin 37 56 ja 65 41.

Niilo Ahlgren

K. METSOMÄKI

**KORISTE- JA RAKENNUS-
TAKEITTENTEHDAS**

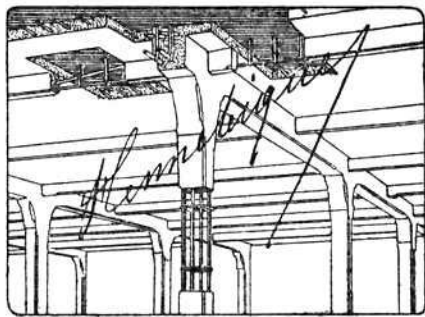
Helsinki - - Tel. 24 95.

Valmistaa takorautatarpeita niinkuin
porraskäytävä- ja
veranda-altoja,
porttia,
palotikapuita,
rakennusainelien nosto-
hissiiä y. m.

Sepän liikkeeseen kuuluvia töitä.

Puhelin

28 91

Puhelin

28 91

Aug. Kiökemeister

— Helsinki —

Suorittaa kaikenlaisia rautabetoni-konstruktioneja

„Hennebique systeemin“ mukaan.

Keskuslämmitys- ja ilmanvaihto-laitoksia!

Arvoisille rakennuseroille, arkkitehteille ja rakennusmestareille saan täten ilmoittaa, että nyt kun olen maailmankuulun toiminimen

Rietschel & Henneberg, G. m. b. H.

kanssa Berlinissä tehnyt sopimuksen yhteistyöstä, on minulla tilaisuus keskuslämmitys- ja ilmanvaihto-alalla suorittaa töitä uusimpain periaatteiden ja uusimpain kokemusten mukaan mitä tällä alalla on. Toiminimi Rietschel & Hennebergin monivuotinen kokemus sekä asema yhtenä mannermaan etevimmistä liikkeistä tällä alalla takaa kaikissa suhteissa ensiluokkaisen työn.

Suunnitelmia ja kustannusarvioita tehdään pyynnöstä.

Kunnioituksella:

Rob. Huber.

Helsinki.

Tampereen

Höyrypuuseppä Osakeyhtiö

valmistaa

Huonekaluja ja Puusepäntöitä

Näyttelyvarasto Tampereella Puutarhakadun 16:sta.

Tampereen Rakennuskonttori

myy halvimmalla

Kalkkia, sammutettua ja sammuttamatonta.
Sementtiä, Lomma, Danmark ja Quinstorp.
Tulenkestäviä tiiliä ja savea.
Ikkunalasia, Tapettia, pinkopaperia ja pahvia.
Maalitarpeita ja **Värnissoja**.
Rakennustarpeita ja **Työkaluja**.
Konetarpeita ja **Öljyä**.
Rautatiekiskoja ja **T-rautoja**.

SÖRNÄISTEN HALKO- JA PUUTAVARALIIKE O. Y.

Tehtas, Konttori ja Varasto Fredriksberginkatu 13—15. Konttori puhelin 2 70. Varasto puhelin 67 95.

MYYPPI: Höylättyjä ja Höyläämättömiä sekä höyrykuivia lankkuja, lautoja, listoja y. m., y. m.
VALMISTAA: Karmia, ovia, ikkunoita, konttori ja myymälä-huoneustojen sisustuksia, toimittaa korjauksia rakennusalalla kokeneen rakennusmestarin johdolla sekä yleensä kaikkia puuteollisuuslalle kuuluvia töitä.

MYYPPI: Polttopuita, halkoja kokonaisina, sahattuina ja pilkottuna sekä kotiinajettuna.
VARASTO: Hylkylautoja, lankunpintoja, hirsii, vasa ja piiruja.

Kaikki nykyajan halvimpiin hintoihin.

TAITEELLINEN ASIOIMISTO Kluuvik. 3

■ Huonekalukankaita ■ Mattoja ■ Verhoja ■
 ■ Taideteollisuusesineitä ■

LIBERTY-silkkiä samettia

PIIRUSTUKSIA Piirustuspaperia

kopioitaan.
Sinikopioita **Kalkiopaperia**
Valkokopioita **Kalkiovaatetta**
Ruskeakopioita useita lajeja ja levyttä.
Kauniita ja jyrkkiä kopioita **Valkokopioimis-paperia**

□ □ Kaikista parasta ja halvinta □ □

ALLAN JOHNSON'ILLA

Puhelin 61 81. Ankkurikatu 5. Puhelin 61 81.

Helsingin Puuseppätehtas Osakeyhtiö

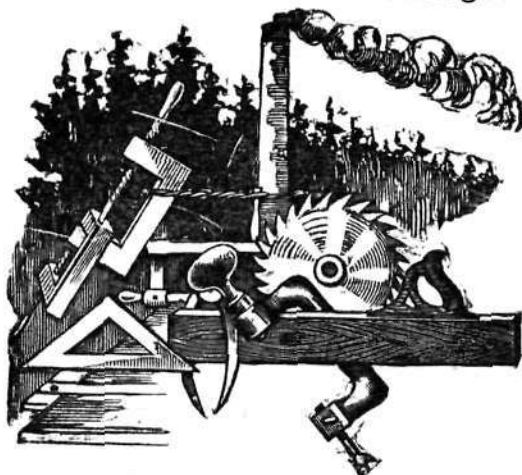
Sähköosoite:
PUUSEPPÄ
 Puhelin 13 53

Lastenkotok. 5

Helsingissä

Valmistaa
Huonekaluja,
Konttorin-,
Kirkkojen-,
Puotien- y. m.
sisustuksia.

Ikkunoita, Ovia, Par-
 kettilattioita sekä
 kaikkia puusepän
 alalle kuuluvia
 töitä.

HELSINGIN RAKENNUSAINE KAUPPA O.-Y.

Pääliike: Heikinkatu 3. Haarakauppa: Hämeenkatu 2.
 Sähköosoite: RAKENNUSAINE.
 Puhelimet: Myymälä 2 56. Konttori 18 68.

Rakennusaineita, Rautatavaraa.
Värejä, Öljyä, Koneita. ♣ ♣
Työ- ja Talouskaluja. ♣ ♣ ♣